

339. Ratjetoe: woordenlijst Rein (13)

1. De goodguy zei goodbye. De douairière bewaarde de gonfalonniere zorgvuldig. Konden ze dat vroeger ook al schrijven: gij browsetet (browsedet)? Zijn aspergersyndroomlijders gebaat bij aspergesoep? Gauw en blauw schrijf je met au's, goud met een ou'tje. Is kip tandoori goed, tandoorikip dan wel beide? Mag je sehnsucht, melancholische nostalgie, in het Nederlands gebruiken? De winnaar van het dictee was himmelhoch jauchzend, nummer twee zum Tode betrübt. Welke woorden vind je met '*cqui*'? Antwoord: acquiesceren (berusten, genoeg nemen met), acquireren (verkrijgen, verwerven), het acquis (bij de Europese Unie een document waarop alle tot op een bepaald moment gemaakte afspraken over een bepaald onderwerp zijn vastgelegd), het communautair acquis (de totale verzameling wetten van de EU), acquisateur, acquisitrice, acquisitie (aanwinst), acquisitief en acquisitiekosten, het acquit (bewijs van ontvangst) en acquitteren (voor voldaan tekenen), op acquit staan, wie geeft acquit (biljarten: de afstoot), modus acquirendi (juridisch: wijze waarop men iets verkrijgt), pour acquit (voldaan: tekst op wissels en acceptaties), pour acquit de conscience (om zijn geweten gerust te stellen) en de acquisitieve verjaring (juridisch: waardoor men eigendom verkrijgt).

2. Zoeken op '*iy*' geeft: kaffiya (arafatsjaal), kiyu (een van de leerlingengraden bij budo), ouguiya (munteenheden van Mauritanië), riyal (munteenheden van Saudi-Arabië [ook: oe]), rufiyaa (munteenheden van de Malediven), sukiyaki (Japans gerecht van groenten, mi(e) en plakjes vlees of vis) en teriyaki (zeker gerecht met soja). Zoeken op '*yi*' geeft: dandyïsme, eddyïsme (gebedsgenezing volgens de christian science), essayistische proza, Flying Dutchman (de Vliegende Hollander), fyi (Jaarboek 2008: four your information), myiasis (parasitisme van vliegenlarven in het menselijk en dierlijk organisme), myiologie (leer, studie van de muggen en vliegen), nimbyïsme (not in my backyard), past praying for (verloren, niet meer te redden), paying guest (gast die voor kost en inwoning betaalt), pinyin (transcriptiesysteem van Chinese karakters in het Latijnse schrift), playing hard to get (moeilijk te veroveren, zich ongenaakbaar opstellend), polydie (het samenwerken van verschillende pangen om een enkele eigenschap tevoorschijn te brengen), polyinterpretabel, puseyïsme (ritualisme, richting onder de anglicanen, die tot de kerkgebruiken van de eerste christentijden wil terugkeren, in gang gezet door de Oxfordbeweging), stegomyia (gelekoortsverwekker), een Tanganyikaanse (thans: Tanzaniaanse), toyïsme (Jaarboek 2008: figuratieve kunststroming), yield (Jaarboek 2007: rendement op een kapitaalsinvestering), yin (en yang), yippie (benaming voor een politieke hippie), yips (vorm van sterke zenuwachtigheid die er de oorzaak van is dat een golfer een gemakkelijk te scoren punt mist) en de zendhobbyïst: die kent u wel.

3. Gezocht op '*ey*'. Gevonden onder andere: veel woorden eindigend op 'ey' en samenstellingen als met hockey. Daarnaast: ananaschutney, baileybrug, bird's eye view (overzicht in vogelvlucht), double bogey (bij golf), bosskey (computer, Jaarboek 2008), bowlingalley, bull's eye (dartbord), Ceylonese ceylonthee, het Cockneydialect van de cockneys (Platlondens), for your eyes only (strikt betrouwbaar), foleykatheter, foeyonghai, erlenmeyer (op laboratorium), earl grey en earlgreythee, deweyssysteem (in bibliotheek), conveyer (transporteur), cold turkey en coldturkeymethode, hotkey (sneltoets), hot money (vluchtkapitaal), jersey (nauwsluitende sporttrui), journey's end (einde van de reis), keyboardriff (Jaarboek 2008), de keynesiaanse economie, keynotesprekers met hun keynote speeches (speechen), de komeet van Halley, Lady Chatterley als prototype, leylijnen die naar het leycentrum leiden, near money, een neyspeler (vergelijk: sazsplayer), een popeye (kleine, sterke man), peyote (Mexicaanse cactus), private eye (detectiveverhaal), raneynikkel (fijn pyrofoor poedervormig nikkel), Seychellers en Reykjavikers, shelleyanen, smileys, smoky eyes (zwoel en verleidelijk), stanleymes, whiskey (Ierland of Amerika) en turnkeyprojecten.

4. Gezocht op '*ye*' en onder andere gevonden: bruyèrehout, bountyeiland, broyeren (van zeepbrokken), bandyen (Jaarboek 2008), de vrouwelijke tegenhanger van de balie-employé, de ayeaye, het atermoyeren, epoxyethaan, myalgische encefalomyelitis (afgekort: ME) of chronischevermoeidheidssyndroom (afgekort: CVS), Erinyen (wraakgodinnen, furiën), employé-directeur, dandyesk, cowboyeconomie, cocktailpartyeffect, flyeren,

hogedichtheidpolyethyleen (afgekort: HDPE), gruyèrekaas, hematomyelie (ruggenmergbloeding), goodbye (tot ziens), global player, joyeuse entrée (feestelijke inkomst), hyena-achtig, isohyeet (iets met neerslag), poliomyelitis, Paraguayaan of Paraguayer, pyelum (nierbekken), rayégaren (strepen in lengterichting), syeniet (fanerokristallijn gesteente), tokayerwijn, tuyoement, yell, ik yel, yelde, heb geyeld, yeti, yen, yerba en yellow press.

5. Gezocht op '*oy*' en onder andere gevonden: voyage imaginaire, troyounce, shoyu (dunne sojasaus uit Japan), sepoy (inlandse soldaat in het voormalige Brits-Indische leger), royaalpapier post en super royaalpapier, messboy, old boy(s) network, pleeboy en playboy, Lloyd's-patent, leatherboy, kir royal, impitoyabel, hoyá (wasbloem), full employment, dinky toy, coyote (prairiewolf), cherimoya (vrucht), compagnon de voyage, commis-voyageur, benzoyl, bon voyage, b-boy en b-girl (breakdansen), antiroyalistisch en artiestenfoyer.

6. Gezocht op '*yo*' en onder andere gevonden: yottameter, yorkshireterriër, yoni's, yoghurt-limoenmengsel, weesembryo, try-out, sabayon, ryoliet, raja yoga, pre-embryo, New Yorks, oxyopie, polyolefinen, myosotis, myorrhaxis, (lord) mayor, karyocyt, ichtyosaurus, hatha yoga, honkyoku (Jaarboek 2007: meditatieve zenmuziek), golauyoek, factoryoutlet, eukaryoot, ook in de letterkunde: het embryo in utero matris, efficiencyoperatie, cryotherapie, canyoning, bayonneham, bhakti yoga, het baryon, babyoogjes, amyotroof, amfitryon en aepyornis.

7. Gezocht op '*ay*' en onder andere gevonden: way of life, vouvray, veejay, tray (verpakking), taylorstelsel, stowaway, solvayprocedé, segway (Jaarboek 2009: eenassig voertuig), rayégaren, porte-crayon, plug-and-play, paraguaythee, palmy days (bloeitijd), muay-thaiboksen, off Broadway, no cure, no pay en no-cure-no-paybasis, ladies' day, jambalaya, kooi van Faraday, grootayatollah, galleryplay, foul play, fair play, doux pays, daypack, cutaway, chardonnay, chambray (cambric), cayennepaper, ayurvedische geneeskunde en blu-ray (Jaarboek 2009).

8. Gezocht op '*ya*' en onder andere gevonden: yawl, yard, yankee en Yankee Doodle, yamswortel, yamashita, yaleslot, yakult, yahtzeeën, yagiantenne, wyandotte(kip), teriyaki (zeker gerecht met soja), teppanyaki (wijze van voedsel bereiden), sanniyasin (volgeling van Bhagwan Shree Rajneesh), rufiyaa (munteeneid van de Malediven), ptyaline (amylase in speeksel), myasthenie (spierzwakte), Malayalam (Dravidische taal), larmoyant (huilerig), ladyamherstfazant (Jaarboek 2009), kaffiyya (geblokte hoofddoek), himalayaceder, hamadryade, ftalocyanine (groen- tot blauwgekleurd tetra-azatetrabenzoderivaat van porfyriene), cyanotisch, cyanocobalamine (vitamine B₁₂), country-and-western, anthocyaan, bathyaal (zeediepten tussen 200 en 1000 m), aya's (Koranverzen) en biryani (stoofschotel in Zuidwest-Aziatische keuken).

9. Gezocht op '*yu*' en onder andere gevonden: yuppificatie, weigeryup, wagyurund (Jaarboek 2007), shinto ryu (Japanse vechtkunst met stokken en wapens), babyuitzet en hurry-up.

10. Gezocht op '*uy*' en onder andere gevonden: wiseguy, managementbuy-out, fortuynist, ziekte van Dupuytren (dupuytren), badguy, Huygens en zijn tijdgenoten.

11. Geen treffers op '*yy*', ook niet op '*ijy*' en '*yij*'. Op '*ijij*': snij- en glijijzer, rijijzer en voorbijijlen, draai-ijzer, boerderijijis, boerderij-ijsbereiderij (nevenschikkend) of boerderijijisbereiding (bereiden van boerderijijis).

Rein Leentfaar